

Nr 455.

Av herrar Håstad och Hallén, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 75, angående vissa anslag för budgetåret 1953/54 till riksarkivet.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 75 uppdragas riktlinjerna för statens heraldiska verksamhet, som föreslås överflyttad från riksheraldikerämbetet till en särskild heraldisk sektion inom riksarkivet under ledning av en tjänsteman med titeln *heraldiker och förste arkivarie* i lönegrad Ce 31. I förevarande motion skall endast upptagas ett detaljproblem, som inte har någon inverkan på anslagsfrågan eller organisationen men genom sin praktiska betydelse dock torde vara förtjänt att övervägas.

Under ärendets remissbehandling ha vissa synpunkter framförts på nämnde tjänstemans benämning. Dessa ha dels avsett riksheraldikertiteln bevarande, dels inneburit erinringar mot beteckningen heraldiker. Sedan ett bevarande av riksheraldikertiteln med hänsyn till den i propositionen föreslagna organisationen ej längre kan anses aktuellt, kvarstår dock den negativa kritiken av beteckningen heraldiker.

Vitterhetsakademien har sålunda i sitt remissutlåtande mot titeln *heraldiker* invänt, att denna benämning — i likhet med historiker, numismatiker m. fl. — snarare väcker den missvisande föreställningen om ett studieområde än om en praktisk ämbetsuppgift. Riksheraldikerämbetet har för sin del anmärkt att ordet heraldiker ensamt ej ger föreställningen om en särskild tjänsteman för heraldiska ärenden.

Enligt vår åsikt förtjäna de sålunda anförda synpunkterna beaktande.

Det andra ledet i den i propositionen föreslagna tjänstebenämningen, nämligen *förste arkivarie*, karakteriserar icke heller ifrågavarande befattningshavares uppgift att handlägga heraldiska ärenden utan anger i stort sett endast att han inom riksarkivet i lönegradshänseende är likställd med ämbetsverkets så betecknade tjänstemän med helt andra uppgifter.

Tillsammans lämna väl de båda beteckningarna en beskrivning, varur man kan utläsa ifrågavarande tjänstemans uppgifter. Det torde emellertid av det ovanstående ha framgått att en dylik dubbelbenämning är mindre egentlig och framför allt icke motsvarar det praktiska behovet. Det synes därför önskvärt att ifrågavarande befattningshavare erhåller en benämning, som gripbart och exakt anger att han i egenskap av *stat-*

lig tjänsteman har att handlägga heraldiska ärenden, vilket för hans tjänsteutövning torde vara av bestämt värde. Den tjänstebenämning, som då osökt inställer sig, är *statsheraldiker*. En blick i statskalenderns förteckning å befattningshavare, för vilka de statliga avlöningsreglementena gälla, ger ett flertal exempel på fullt analoga titlar såsom statsagronom, statsgeodet, statsgeolog, statshydrograf, statshydrolog, statskartograf, statsmeteorolog och statstopograf.

Mot titeln riksheraldiker har den särskilt förordnade utredningsmannen — vars förslag var *heraldiker och sektionsföreståndare* — anfört dels att den icke vore lämplig för en riksarkivarien underställd tjänsteman, dels att den gäve en felaktig uppfattning om ämbetets betydelse. Ingen av dessa invändningar kan anföras mot benämningen statsheraldiker, som däremot i klarhetens och användbarhetens intresse synes erbjuda bestämda fördelar i förhållande till propositionens dubbelbeteckning. Därigenom skulle den heraldiske tjänstemannen få en praktiskt användbar benämning, som omedelbart medger hans identifiering.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi härmed hemställa, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 75 ville uttala, att föreståndaren för den heraldiska sektionen inom riksarkivet måtte å tjänsteförteckningen upptagas under benämningen *statsheraldiker*.

Stockholm den 21 mars 1953.

Elis Håstad.

Harald Hallén.